

VASÁRNAP

JUBILEUMI 25 ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

VITÉZ IMRÉDY BÉLA A MAGYAR ÉLET MEGÚJHODÁSÁRÓL

A közgazdasági miniszter nagy beszédet mondott Pécsen a nemzeti erők egységesítéséről, a közösségi szellemről és a végső győzelemig folytatandó harcról

Vitéz Imrédy Béla ny. miniszterelnök, közgazdasági miniszter, Pécs város díszpolgára és országgyűlési képviselője július 9-én Pécsre érkezett és ott a Magyar Megújulás Pártjának tagellenőrző összejövetelén, a pécsi kereskedők és iparosok ülésén, a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség törzs-táborozásán, végül a pécsi

bányamedence bányásztársadalma előtt nagyhatású és irányító beszédet mondott a magyar problémákról, a magyar élet szociális és nemzeti szellemű megújulásáról és ennek a megújulásnak előfeltételeiről.

A minisztert mindenütt nagy lelkesedéssel, bensőséges szeretettel fogadták.

Ósi magyar földön új magyar életet...

Vitéz Imrédy Béla közgazdasági miniszter Pécsen szentmise-hallgatás után először a Magyar Megújulás Pártja ottani helyiségébe ment, ahol a közönség lelkes ünneplése közben Rihmer Béla lelvi pártvezető üdvözölte.

Az üdvözlőbeszéd után vitéz Imrédy Béla emelkedett szólarra. Az üdvözlés megköszönése után hangsúlyozta, hogy a párt nem engedhet abból az elvi elképzelésből, hogy az ósi magyar földön új magyar életet akar teremteni.

Ennek a földnek és az ezen érvényesülő szellemnek magyarnak kell maradnia és újnak, olyannak kell lennie, amely biztosítja nemcsak fennmaradását, hanem erejét és boldogulását is az új Európában.

Rámutatott azután arra, hogy ma a legfőbb törvény a háború törvénye. A háború, amelyet meg kell uvernünk. Hangsúlyozta ezután, hogy a háborút megnyerni csak úgy lehet, ha annak vezetésében egység és céltudatosság érvényesül. Ebből viszont következik, hogy egységben és kölcsönös hűségben kell kitartanunk szövetségünk mellett, másfelől az országon belül céltudatos, erőskező és egységes vezetőknek kell érvényesülnie. A miniszter ezután a hallgatóság lelkes ünneplése közben fejtette ki, hogy

törékedni kell a magyar egység, az összefogás megteremtésére

és leszögezte, hogy nem szük politikai szempontok szerint kívánja igazgatni a magyar politikát.

— Az a fontos, — úgymond, — hogy a becsületes, jószándékú magyar emberek egymásra találjanak. Aki fenntartás nélkül el tudja fogadni az új szociális és a választalnak nélküli, osztálytalan magyar társadalom felépülő új magyar életét, az jövő munkatársunk, fog-

junk vele kezét és menetelünk vele együtt a boldogabb jövő felé és ne egymás fejbeverésével próbáljuk a magyar problémákat elintézni.

Beszéde további során ismét hangsúlyozta a miniszter, hogy ma nem szabad kiélezni az ellentéteket, nem azt kell keresni, ami elválasztja egymástól, hanem azt, ami közelebb hozza, összekapcsolja a magyart a magyarral.

Részletesen ismertette ezután vitéz Imrédy Béla a magyar élet megújításra irányuló munkatervét, majd így folytatta:

— Szeretnők, ha a magyar kismember érdekében, — akár földműves legyen az illető, akár iparos, vagy munkásember, akár kereskedő, vagy akár az értelmiségi pályán működjek, — minél több történjen. Kívánjuk, hogy a magyar jövedelmelosztás és a vagyonmegosztás egészségesebb legyen, hogy azokra nehezedjék a közteher, ahol nagyobb a lehetőség annak a viselésére és oda-jusszon az államnak a segítőkeze, ahol arra szükség van.

A miniszter ezután kifejtette, hogy gyakorlati intézkedésekkel kell javítani a magyar életet, ez a gyakorlati munkát azonban bizonyos elvek jegyében kell kifejteni. Ezek az elvek a következők:

— Úgy érzem, hogy háromfajta lojalitásra, három fajta hűségre vagyunk kötelezve, mint a Magyar Megújulás Pártjának a munkásai. Az első:

híveknél kell lennünk magyarságunkhoz.

Értem ez alatt, hogy minden magyar embernek egyformán szolgálni akarunk, nemcsak önmagunknak. Minden magyar embernek segítségére akarunk lenni és ezzel a magyar összefogást, a magyar egységet akarjuk szolgálni.

— Ebből következik, hogy ez a lojalitásunk, ez a magyar hűségünk elsősorban azzal a személységgel szemben áll fenn, akit a nemzet akarata az

előnkre állított, államfőnkkel, vitéz nagybányai Horthy Miklóssal szemben. (Kitörő lelkes eljenzés és taps.)

— A második hűség, a második lojalítás, amely kötelez minket, az elveinkhez, a becsületes harcunkhoz való hűség.

Mi egy népi, szociális Magyarországról szállunk síkra azért a magyar egységért, amely a lelkek mélyén terem meg és amelyet csak a szociális igazságban fogant lelki megbéké-
lés teremthet meg.

Ehhez a mi programunkhoz, a mi becsületes magyar nemzetiszocialista programunkhoz híveknél kell maradnunk. (Úgy van! Úgy van!) Ez a másik hűségünk. Nem adhatjuk fel elveinket sem egy tal lenesért, sem akár a hatalom egy sokkal nagyobb részéért sem, mert nem kell az a hatalom, amelynek a birtokában nem harcolhatók az elveimért. És nem kell az a hatalom sem, amelynek a birtokában nem harcolhatnánk magyarságunkért s azért, hogy ez a föld és annak szelleme örökre magyar maradjon. (Nagy taps.)

A harmadik hűség, a harmadik lojalítás az új Európával és az új Európa harcát vívó nagy szövetségünkkel szemben kötelez minket.

Mérféltetlen áldozatokat hozott a német nép azért, hogy egy új világot teremtsen itt, ezen az ósi kontinensen és ebben a nagy harcban nagy áldozatokat, vérben és anyagban hallatlan pusztításokat szenvedett. Ránk is nehezedt a sorsnak a keze. Mi is rengeteget veszítettünk életben és anyagban is. Eppen tegnap hallottuk, hogy 150.000-et tesz ki a hadilagdozottak száma. Már 150.000 olyan magyar van, akit a maga személyében vagy családjában, feleségében, gyermekeiben istápolnia kell a közönségnek. Már nagy áldozatot hoztunk mi is a közös ügyért és ezt az áldozatot nekünk

Csak egy utunk van: harc a végső győzelemig

A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség pécsi törzsének táborozásán ugyanezek nagy beszédet mondott vitéz Imrédy Béla közgazdasági miniszter.

Beszédében a Szövetség jelmondatából: Győzelem vagy halál! indult ki. Hangsúlyozta, hogy magalluvással, diplomatikuskodással nem oldhatók meg a kérdések, nem hárítható el az Európai kultúrát pusztulással fenyegető veszedelem. A pánszláv-vidéi-bolszevista szövetség veszedelemét esetele ezután a miniszter a keleti

jogunk van hangsúlyoznunk nemcsak bent az országban példamutatásként, hanem kifelé barátal és semlegességgel szemben egyaránt. Nekünk tehát, bajtársak, kötelességeink vannak az új Európával szemben, amelyért nemcsak a nagy szövetségünk, hanem mi is nagy anyai vért és erőfeszítést áldoztunk. E kötelességünk miniket arra ösztönöz, hogy ezt a harcot a végső győzelemig megindás nélkül végigküzdjük. (Úgy van! Úgy van! Lelekes eljenzés és taps.)

A szociális problémákra terve, rámutatott a miniszter arra, hogy egy általános fizetésemelés, bér-emelés nemcsak hogy nem segítené, hanem csak rontana a helyzeten; a kismember kezén több lenne ugyan a bankó, ennek az értéke azonban annyira lehangyatlana, hogy szükségleti fedezésére mégsem jutna. Egyetlen megoldás van: úgy megszervezni az árukészletek szétosztását, hogy a rászoruló rétegek hozzájussanak ruházati cikkekhez, házi felszerelésükhöz, munkaeszközeikhez.

A zsidókérdés megoldása terén történelekről megemlékezve megállapította a miniszter, hogy a tett és teendő intézkedésekkel Magyarország egyik legnagyobb problémája oldódott meg.

Hangsúlyozta ezután vitéz Imrédy Béla a rend és a fegyelem fenntartásának fontosságát: elismeréssel emlékezve a köztisztviselői és közalkalmazotti karról, azt további kitartásra, közösségi szellemben való munkálkodásra, kötelességteljesítésre buzdította.

Nagyhatású beszéde befejező részében az úgynevezett Aladárkérdésről szólt, megállapítva, hogy a strobmann-rendszer helyébe a tisztesség és szakértelem lép, majd beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Nagyon tévednek a volt konjunkturisták, ha azt hiszik, hogy ezen a párton keresztül érvényesülni lehetőségük van. Inkább legyen kevesebben, de becsületes, tisztességes és kemény magyarok, akik nem hajlandók engedni, mert bígyják el, ezzel a kemény szellemmel meg tudjuk léleken hódítani Magyarországot, de csak úgy, ha méltók vagyunk a magyar nemzet megbecsülésére. Ebben a pártban mindig a becsületesség, a tisztesség és a munkának a szelleme uralkodott és továbbra is annak kell uralkodnia az igazi megújult magyar életben. Jobb jövő!

A párt helyiségéit zsúfolásig megtöltő közönség szűnni nem akaró, hosszas, lelkes ünneplésben részesítette vitéz Imrédy Bélát beszéde elhangzása után.

arcvonalon szerzett tapasztalatok alapján; majd hangsúlyozta, hogy Magyarország teljesíteni fogja az új Európáért folyó harcban reá haruló kötelességét.

Perecek ünnepelte a hatalmas tábor Imrédy Bélát, amikor kifejtette, hogy

Európa és Magyarország eletere törnek, ezzel szemben csak egy utunk van: Harc a végső győzelemig.

Meleg elismeréssel, bajtársi szeretettel emlékezett meg ezután a

magyar honvédségről, a magyar honvédről és leszerelte, hogy

a magyar honvédek támaszként, erősítésként arra a tudatra van szükség, hogy odahaza éppen olyan szilárd és elszánt a front, mint odakint. Tudnia kell, hogy mögötte a hazai front megingathatatlanul áll, hogy otthon minden magyarnak a szeretete reá van irányítva. Tudnia kell, hogy otthon rend, fegyelem és megnyugvás él a lelkekben.

Leszerelte a miniszter, hogy a netán kalandos terveket ko-

A kereskedelem és ipar hivatásrendi alapon fog újraelakulni

Vitéz Imrédy Béla közgazdasági miniszter július 9-én nagy beszédet mondott a pécsi kereskedők és iparosok előtt, ahol kifejtette, hogy

a magyar társadalom hivatásrendi alapokon fogják újjászervezni,

majd a bányász-társadalom előtt fejtette ki vitéz Imrédy Béla, hogy

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár:

A KORSZERŰ HADIGONDOZÁSRÓL

Az Országos Hadigondozó Szövetség június 30-án a Zeneművészeti Főiskola nagytermében közgyűlést tartott, amelyen megjelent vitéz Horthy Istvánné, a kormányzóhelyettes özvegye, a szövetség védnöke. Hohenlohe Ferencné hercegné, Imrédy Béláné, Lukács Sarolta, a Magyar Vöröskereszt Egylet elnöke, továbbá Huszovszky Lajos miniszterelnökségi államtitkár, több főispán és országgyűlési képviselő társaságában.

A közgyűlés megnyitása után vitéz Bonczos Miklós államtitkár, az Országos Hadigondozó Hatóság elnöke „A korszerű hadigondozás” címmel előadást tartott.

— A rombolás napjában — mondotta — az általános szociális jóváételt lehetőségek korlátozódtak. Egy terület van csupán, ahol a munka százszoros lendületet és nagyszerű feladatot nyert: ez a hadigondozás területe. A hadigondozásnak már a pusztítás közben meg kell kezdődnie és ki kell fejlődnie főkéletességének teljes fokára, mert ezt követeli meg a társadalom lelkeiben rejlő együttérzés és a segíteni-akarástól áthatott szeretet, a nemzetnek a hadigondozókkal szemben vállalt beszületbeli kötelessége, a háború győzelmes befejezéséhez fűződő érdekek, valamint a belső arcvonalunk biztonsága.

Hangoztatta az államtitkár, hogy a korszerű hadigondozás legfontosabb feladata, hogy a hadirokkantakat visszavezessük abba a környezetbe, amelyben előzőleg élt. A rokkantoknak az életkedvüket kell visszaadni, majd el kell őket látni mindazokkal az eszközökkel, amelyekkel a békekor gazdasági harcába egyenrangú ver-

vásolókkal szemben lesújt a magyar államhatalom, amely mögött ott áll a keleti front harcainak szövetsége és velük együtt az egész magyar társadalom.

Hangoztatta ezután, hogy

a szociális igazság elvének és a közösségi szellemnek kell érvényesülnie a magyar élet minden vonalán.

Felhívta a társadalmat a kiadott rendelkezések lelkiismeretes végrehajtására. Nagy lelkesedéssel fogadott beszédet a miniszter a magyar harcokésség és a győzelemből vett hit hangsúlyozásával fejezte be.

az egész magyar munkásságot átfogó gazdasági szervezet fog kiépülni

a dolgozók problémáinak megoldására.

Vitéz Imrédy Bélát, a magyar élet minden részlelkérdésére kiterjedő beszédei után hosszasan és lelkesen ünnepelték.

senyítársak lehetnek. A korszerű hadigondozás a hadirokkantat az erkölcsi és szellemi felemelés, valamint a gazdasági talpraállítás eszközeivel indítja el az élet küzdőterére.

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár az eddigi tapasztalatok ismeretése után kijelentette: arra a következtetésre kell jutnunk, hogy gondoskodásunk nem fejeződhet be a kiképzéssel és a termelőeszközök biztosításával, hanem továbbra is a hadirokkant mellett kell maradni tanácsokkal, támogatással, sőt továbbképzésre is módot kell nyújtani.

Ismertette ezután a hadigondozókat gazdasági talpraállításának munkatervét.

A juttatásoknál — mondotta — különös tekintettel leszünk a föld és lakóház juttatására, elősegítjük az ipari és kereskedői önállósítást, nagy súlyt helyezünk a háziipari kiképzésre, általában pedig az anyagi támogatást hosszulejárattól, kamatmentesen kölesön folyósításával oldjuk meg, amelyet a rokkant járadéka egyrésztnek lekötséve törleszthet.

A hadiújsággyógykezelés tekintetében kiemelte, hogy újbóli férjhezmenetelüket anyagi támogatással és vagyoni előnyök juttatásával kell elősegíteni.

Foglalkozott

a családtagfogadásról alkotott legutóbbi törvénnyel, amelynek rendelkezései örökjogi kapcsolatot létesítse nélkül is lehetővé teszik a hadjáróknak gyermekszereit családoknál való elhelyezését.

Végül a védtelen asszonyokat és gyermekeket ért támadásokról szólt.

— Az államtitkár előadása után hosszasan ünnepelték.

Ezután dr. Nagy Miklós törvényszéki bírósági elnök osztályának vezetője „Az állami hadigondozás” címmel, dr. Cser János min. tanácsos az Országos Hadigondozó Szövetség igazgatója a társadalmi hadigondozásról tartott előadást. A közgyűlés ezután folyó ügyeket tárgyalta, majd vitéz Máthé Kálmán ny. altábornagy zárószóval ért véget.

Egyes hadköteles korban lévő, honvédségi szolgálati kötelezettség alatt nem álló személyeknek egyéni igénybevétele katonai szolgálat teljesítésére

A hivatalos lap június 17-én közölte a honvédelmi miniszter 37.400. számú rendeletét, amely a honvédelmi törvény 19. §-a alapján kimondja, hogy azok a hadköteles korban lévő (18–60 éves) személyek, akik nem állanak honvédségi kötelezettség alatt, mozgósítás esetén és háború idején akár születési évfolyamanként, akár egyéni igénybevétele katonai szolgálat teljesítésére.

A rendelet az egyéni igénybevételekre vonatkozóan kimondja, hogy ilyenek helye van akkor, ha valamely állománytest hadiállományában a különleges polgári képességet vagy szakképzettséget igénylő katonai helyek betöltésére nem áll rendelkezésre kellő számú tényleges vagy nem tényleges megfelelő szakképzettségű egyén. Ily esetben a hadtestparancsnokság elsősorban a rendelkezése alatt álló többi állománytesteknél, esetleg felesleknél mutatkozó megfelelő szakképzettségű ténylegesek és nem ténylegesek sorából egészíti ki. Ha pedig ilyenekkel a szükségletet biztosítani nem lehet, kivételesen és addig, míg a tényleges vagy nem tényleges állományból a hiány pótolható nem lesz, a hadtestparancsnokság jogosult megfelelő szakképzettséggel rendelkező olyan 18–60 éves hadköteles polgári személyeket igénybe venni, mégpedig tekintet nélkül a sorozásukra és felülvizsgálatuk alkalmával megállapított testi alkalmassági fokukra, akik a honvédség kötelezőké vagy egyáltalában nem vettek fel, vagy abból több alkalmatlanság címén elbocsátottak. Az ilyen szakképzettségű személyek névsorát a népmozgalmi nyilvántartó állítja össze és közli a hadtestparancsnoksággal. A névsorból való kijelölésnél a fiatal-

labbakat az idősebbek előtt, a nőket a nők előtt, a gyermektelen nőst a gyermekek előtt, a kevesebb gyermekest a többgyermekesek előtt kell kijelölni. A háborús polgári személyi szükséglet biztosítása céljából valamely katonai vagy polgári szerv részére már hivatalból előjegyzettek kijelölni nem szabad. A hadtestparancsnokság a kijelölteknek katonai szolgálatra való igénybevétele iránt a honvédelmi miniszternek tesz előterjesztést, akinek igénybevételei rendelkezése alapján az illető személyt az igénylő állománytest rendelkezésére bocsátja. Az illetőt külön beutalóbizottság elé kell állítani, a tervbe vett alkalmazásra való alkalmasságának megvizsgálása s annak megállapítása céljából, hogy az illető katonai szolgálatra, vagy segédszolgálatra alkalmas-e. Az ilyen módon igénybe vett személyek kizárólag csak polgári szakképzettségüknek és testi alkalmasságuknak megfelelő szolgálati beosztásban szabad alkalmazni. Amennyiben karpaszománnyelviselési igényjogosultságukat igazolják, a honvédelmi miniszter dönt a karpaszománnyelviselési jog végleges odaítéléséről. Az e rendelet alapján igénybe vett személyek nem vehetik igénybe a honvédelmi törvényben az öröklött mezeti gazdaságok birtokosai, a családfenntartók, valamint a több katonát adó családok részére biztosított kedvezményeket, továbbá szolgálati halasztást sem kérhetnek vagy kaphatnak. A háború, illetőleg a mozgósítás tartamára, vagy esetleg korábbi leszerelésük rendes tényleges katonai szolgálatot teljesítő személyeknek tekintendők, akiket a háború végével, illetőleg leszerelésük alkalmával a honvédség kötelezőből végleg el kell bocsátani.

Halálos ítéletek a honvédelem érdekeinek megsértéséért

A honvédvezérkar főnökének bírósága Tömpe Károly budapesti építési vállalkozót és tisztviselőjét, Drégelyvári Nándort, halálra ítélte, mert egy vállalatba vett vidéki repülőter építkezéséhez kiutalt anyagból 20 vagón cementet elvontak és az ebből eddig elszállított sikertelen mennyiséget magánéllára felhasználták, ami által a honvédségnek nagy hátrányt okoztak.

A cement elvonásában és elszállításában közreműködő Kurucz János főpallért 12 évi, Szekeres Ferenc pallért 8 évi, Brnczy András pallért 6 évi és a visszélésekbe később bekapcsolódó Kovács András építkezési vezetőt 2 évi fegyházra ítélte a bíróság. Tömpe Károlyon és Drégelyvári Nándoron a halálos ítéletet ugyanazon a reptéren végrehajtották, ahol a visszéléseket elkövették.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

A nyugati, keleti és déli arcvonalon egyformán egyre hevesebb esaták folynak. A rugalmas német védekezés csak lépésről-lépésre nyújt lehetőséget az ellenségnek az előnyomulásra, miközben súlyos, pótolhatatlan veszteséget okoz az ellenségnek.

bombák pedig szinte szünet nélkül zudulnak a Szigetország felé...

A németek különben újabb titkos fegyvertettek használatba, amely valóságilag megkérdelje az inváziós hajókat és haditengerészeti egységeket.

Az elmúlt héten ismételtén végzetek zavaró repüléseket az angolok magyar terület fölött, németországi városok fölé repülve.

Az arcvonalakon folyó küzdelem mellett nagy érdeklődéssel kíséri a világ a német megtört fegyvert, a V. 1. a „meteorbomba” hatását.

Churchill az alsóházban mondott beszédében elismerte a veszély nagyságát; óva intette Anglia népet a szárnas bombák hatásának lebecsülésétől és London kiürítésére hívta fel a lakosságot.

A július 9-én kiadott 20. számú magyar hadijelentés megállapítása szerint az addig eltelt hét folyamán magyar terület fölött 84 ellenséges gépet lőtek le.

A lapok egyre élesebben támadják Churchillt és már felvetették az elszenvetelt kérdéket való felülkérülést, rámutatva arra, hogy a V. 1. beretést el lehetett volna kerülni, ha mellőzték volna a német és megszállt városok polgári lakosságának celtalan és embertelen bombázását. London és Dél-Anglia fölött, az európai partokról nevezé északunként vörös füst- és ködfelhő ül, a szárnas-

Rundstedt, a nyugati német hadi-erők főparancsnoka, betegsége miatt hivatkozással lemondott tisztéről. Utóda Kluge vezértábornagy. Rundstedt érdemeiről igen meleg hangon emlékezett meg a Führer. Rundstedt vezette a hatalmas lengyelországi hadjáratot; ő vezette a német hadsereget a Maginot-, majd a Weygand-vonal áttörésekor és ő készítette elő az invázió elhárítását is.

Nem gazdaságos a sertés és baromfityesztés
1. törvényesen védett.

LAKOSHEGYI BAKTÉRIUMÓ
nélkül. Kapható és megrendelhető csak **AULITZKY OTTÓ**
Budapest, VII., Dobány-utca 84. (Izs. 2.)
Árak demyonna: ab Budapest

5	10	15 liter
16.50	31.50	46.50 P

a pénz előzetes beküldésénél 50 f. levonando

Ne nyugtalanítsuk rémhírekkel a fronton küzdő honvédeket!

Az angol-szász terrortámadások után többször megírták, hogy az itthonmaradottak létszámangy leveleket írtak a hadművelési területeken tartózkodó hozzátartozóknak. Ezek a levelek a rémhírterjesztők modorában sötét színekkel esetelték az itthoni állapotokat, holott minden eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy a légítámadást követő első óra után mindig kiderül: a tűz nem is volt olyan veszedelmes, csak a füstje volt nagy. Megállapítható, hogy a lakosság fegyelmzett viselkedése és a hatóságok működése folytán az itthonmaradottak vesztesége szerencsére nagyon csekély. Éppen ezért teljes mértékben megengedhetetlen, hogy valaki ijedtségében, vagy szenzációkeresésből távoli kedveseit rémítgessen azokkal a sötét képekkel, amelyeket az ellenséges propaganda igyekszik

az itthonmaradottak szemé elé veveteni.

Mindenkinek meg kell gondolni, midőn levelet ír a frontra, hogy ne csüggedést és szomorúságot hirdessen, hanem سراival hitet hirdessen a harcra, mert csak az egységes összefogás, a vállvetve vívott külső és belső harc hozhatja meg a győzelmet. Nem azért írunk levelet, hogy eltoljuk az itteni helyzetet, hanem hogy felvidítsuk, hogy megnyugtassuk az arcvonalban harcoló honvédeket. A hazáról érkezett levél tehát ne jelentsen keserűséget, szomorúságot, hanem legyen örömlen, vidám megkönyebbülés és ha szomorú hírt, esapást kell közölni, erőt ad a vigasz.

Mennyi textilárut kapnak a szerződéses rosnövénytermelők

A Budapesti Közlöny június 25-én 142. számában megjelent 112.400/1944. K. M. számú rendelet értelmében

azok a gazdák akik kenderkórót, vagy lenkórót szerződéses alapon termeltek, vagy lenzalma átadására szerződést kötöttek, a kenderkóró és olajlenzalma értékének 10 százaléka s a lenkóró értékének 15 százaléka erejéig a hatóságilag megállapított nagyfogyasztói áron vászon-

árut, illetőleg gazdasági kenderárut (zsák, ponyva, kötél, zsinig) vásárolhatnak. A vászonárú értéke azonban az igényelt textilárúnak csak a fele lehet.

Illetékes helyről felhívják az érdekelt gazdák figyelmét, hogy a várható terméknek megfelelő textilárú igényléseiket 1944 július 15-ig jelentsék be annak a vállalatnál amellyel termelési szerződést kötöttek.

Felvétel a budapesti rendőrszemélyzet kötelékébe

VASÁRNAP 1944 július 14 3

TEL.: 128-042

(VIII. ker. Mosonyi utca 5. szám) a rendőrfőparancsnokságnál személyesen benyújthatják, vagy oda postán is beküldhetik. Részletesebb felvilágosításokat a főszoftgábiról hivatalban vagy közszégi előjárásnál nyújtanak.

Július 15-ig lehet pályázni az ONCSA ösztöndíjra

lesített másolatát.

A belügyminiszter által létesített Országos Nép- és Családvédelmi Alap hivatása, hogy a megélhetésben veszélyeztetett, főként mezőgazdasággal foglalkozó sokgyermekes családból származó, tehetséges iparos és kereskedő tanoncok, szaktanfolyami, szakiskola, közép- és főiskolai tanulók tanitattasát elősegítse. Erre a célra ösztöndíjat létesítettek.

Akik az ösztöndíjat igénybe akarják venni, a belügyminiszterhez címzett kérvényt kell benyújtsanak a lakóhelyük szerint illetékes alispánhoz, vagy polgármesterhez minden év június és december 1-ig.

Akik rövidebb tanfolyamokra kérnek segítyt, legalább 6 héttel a tanfolyam megkezdése előtt kell benyújtsák kérvényeiket. A kérvényhez szükséges irrlap a szociális előadónál szerezhető be.

Pályázati feltételek: legalább 3 élő testvér, jeles tanulmányi előmenetel és kifogástalan magaviselet. A kérvényhez csatolni kell a legutolsó évvégi bizonyítványt, taunocszerződés hite-

Az ösztöndíj összege a pályázó szociális viszonyaihoz igazodik. Legmagasabb összege egyetemű vagy főiskolai tanulóknál havi 120 pengő, középiskolai és szaktanfolyami tanulóknál havi 80 pengő. Az ösztöndíj egy évre szól, tehát minden évben újra kell kérvényezni. Az ösztöndíjat élvező tanuló minden tanulmányi időszak végén köteles bizonyítványának hiteles másolatát a segélyt folyósító hatóságnak megküldeni.

Felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy ez évben, az ösztöndíj elnyerése iránti kérések benyújtsanak utolsó határideje július 15.

Azután benyújtott kérések már csak a január 1-ével kezdődő ösztöndíjak kiutalásánál jöhetnek számításba.

Az ösztöndíjat újra kell kérvényezni azoknak is, akik az előző félévben már ösztöndíjban részesültek. Kérvényeiket ugyancsak július 15-ig kell benyújtanok az illetékes alispánhoz vagy polgármesterhez a szükséges iratokkal felszerelve.

A rosnövényfeldolgozó géppel rendelkező gazdák figyelmébe

A Budapesti Közlöny 142. számában megjelent 112.400/1944. K. M. számú rendelet 15. §-a jogot ad annak a rosnövénytermelő gazdának, aki feldolgozásra alkalmas gépi, berendezéssel rendelkezik (Stemmer vagy hasonló gép), arra,

hogy önmagának állítson ki vételi jegyet és saját termésű rosnövényt feldolgozhassa. Ehhez engedélyre van szükség, amelyet a Rostnövényforgalmi Központtól (Budapest, VI., Liszt Ferenc tér 3) kell kérni 1944 július 30-ig.

Gyermekcipőkhöz ezentúl nem kell utalvány

Újra szabályozták a bőrtalpu lábbeli forgalmát

A Budapesti Közlöny közölte az iparügyi miniszternek a bőrtalpu lábbeli, valamint a talpbőr forgalmának szabályozása tárgyában kiadott 32.400/1944. Ip. M. számú rendeletét.

A rendeletnek a közellátásügyi miniszter eddig hatályban volt rendeletétől eltérő fontosabb rendelkezései szerint

iparostól csak pirosszínű utalványra lehet bőrtalpu cipőt beszerezni, tehát zöld színű utalványok a jövőben — hasonlóan a piros utalványokhoz — csak annak a törvényhatóságnak a terü-

tén az utalványt kiállították. Az utalványokat a kiállításukat követő második hónap végéig lehet beváltani, míg eddig csak egy hónapig volt erre mód.

A 27-es számmal kisebb gyermekcipőt a jövőben szabadon, utalvány nélkül lehet beszerezni.

Talpbőrkereskedő a jövőben talpbőrt csak az utalványon feltüntetett súly szerint szolgáltathat ki, tehát nem idomdarabokban. A rendelet az 1944. évi július 31. napján lép hatályba.

Gyűjtsük a csonthéjas gyümölcsmagvakat!

Zseblámpaelem és gázlárc-szűrőbetét készül a magokból — A barack-, szilva-, dió- és mogyoró maghéját adjuk oda a leventéknek

Kevesen tudják, hogy a zseblámpák szárazelemének, valamint a gázlárcok szűrőbetétjének milyen fontos alkotó anyaga az úgynevezett „alkáli szén”, amelyet a csonthéjas magvak héjából állítanak elő. Ilyen célra alkalmas a sárga- és az őszibarack, a szilva, dió és mogyoró maghéja.

A hadiiparnak igen nagy mennyiségben van szüksége ilyen nyersanyagra. Ezért a leventé-intézmény országos szervezettel hozza forgalmi a felsorolt gyümölcsök csonthéjas magvának gyűjtéséhez. A gyűjtést a Levente-Gazdasági Szövetkezesek Központja végzi.

A leventék országsszerle nagy propagandát fejtenek ki a gyűjtés érdekében s így mindenki tudomást szerez arról, hogy

a csonthéjas magvakat nem szabad eldobni, hanem azokat gyűjteni hazafias kötelesség.

Minden házban gyűjtsük a csonthéjas gyümölcsmagvakat s ha azok tárolása bármilyen nehézséget okozna, adjuk át a leventéknek, akik beváltási árat is fizetnek érte.

A multban a hadiipar a konzervgyáraktól, magtörő üzemektől és hulladék-kereskedőktől szerezte be a szükséges mennyiségű csonthéjas magvakat. Ez ma már nem elegendő. A nagy gyümölcsfogyasztás idején az országban nem szabad elcsesznie egyetlen csonthéjas gyümölcsmagvakat sem: össze kell gyűjteni és zseblámpaelem és gázlárc-szűrőbetét gyártásához felhasználásra adni. (L.H.K.)

A jövőben a leventeifjú-vezetőkől választják ki a honvédség tartalékos tisztjeit

A leventeparancsnokok számára Központi Irányítódó Tanfolyam kezdődött Balatonlennél. A tanfolyam megnyitását megjelent vitéz Beldy Alajos vezéreredes, az ifjúság országos vezetője, aki ott beszédet mondott. Beszéde elején a kialakítandó leventenevelő tisztikarról szözlött, majd hangsúlyozta, hogy ezzel a leventenevelői tisztikarral katonás szemléletű spártai magyar ifjúságot nevelünk. — A nagy célkitűzés szemmel tartása mellett figyelembe kell vennünk az ország belső helyzetét, mondotta többek között vitéz Beldy Alajos — társadalmi

tagozódását, a mezőgazdaság érdekeit. Nem szabad fordulni surlódásnak s ezt a helyi viszonyok ismeretében mindig ki lehet küszöbölni.

Az ifjúság országos vezetője ezután az ifjúságot kiképzéséről szözlött, s ezt a kapcsolatban a felelősség érzetéről beszélt. Kijelentette, hogy

az ifjúságot kiképzés korhatárát 16-ról 15-re szállították le és az ifjúságtól választják ki a jövőben a tartalékos tisztjeiket és tisztseket.

Beszéde végén dicsőítően emlékezett meg a leventeleány intézményről is.

Az egyes magfélesek forgalmának szabályozása

Beszolgáltatás

Második közlemény.

A kötelezően beszerzők általános magvakat — valamint az 1. § c) pontjában felsorolt növények magvait, hacsak jogszámla, termelési szerződés vagy más magánjogi megállapodás az átadásra korábbi időpontot nem állapított meg, — a takarmányrépamag kivételével — az 1944. évi december hó 31. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre ajánlani. A gyepvetőmagvakat és a takarmányrépamagot az 1945. évi február hó 28. napjáig, a vadprecmagot, lókmagot és dohánymagot pedig az 1945. évi március hó 31. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre ajánlani. A termelési szerződés alapján termelt kukorépmagot — ha a termelési szerződés vagy más hasonló magánjogi megállapodás az átadásra korábbi időpontot nem állapított meg — legkésőbb az 1943. évi március hó 31. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre ajánlani. Ezeket a határidőknél később megvételre ajánlott magvakat a beszerzők kötelezően megvételre kötelezően nem lehet beszámítani, kivéve, ha indokolt esetben az illetékes áruforgalmi központ illetőleg a kukorépmag tekintetében a M. Kir. Közellátási Hivatal arra engedélyt ad.

A kötelező olajmagbeszerzés teljesítését a nyilvántartó hatóság ellenőrzi. Ha a gazdálkodó ennek a kötelezőségének a megszüntetéséig nem tesz eleget, a nyilvántartó hatóság felszólítja, hogy a beszerzők általános olajmagvakat három napon belül valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek ajánlja fel megvételre és az eladást a vételi jegy bemutatásával igazolja. Ha a gazdálkodó ennek a felszólításnak nem tesz eleget, a nyilvántartó hatóság bejelentése alapján a főszolgabíró (polgármester) a beszerzők kötelezőség teljesítéséig — a szükséges képest karhatalom igénybevétele — intézkedik.

A 107.000/1944. K. M. számú rendelet 14. §-ában foglalt rendelkezés azzal egészített ki, hogy

a szegedi Országos M. Kir. Kender-, Len- és Olajnövény Termesztési Kísérleti Intézet által ölmázolt, vetési célú szolgáló olajmagot is 10%-kal magasabb búzaegység-számmal kell a beszerzők kötelezőség teljesítésébe beszámítani.

Ha a nyilvántartó hatóság megállapítása szerint a gazdálkodó beszerzők kötelezőségének előreláthatóan csak úgy tud eleget tenni, hogy az 1. § b) és c) pontjában felsorolt magvakból is beszerzők a) a gazdálkodónak e magvak valamelyikéből készlete van, a nyilvántartó hatóság felszólíthatja a gazdálkodót megfelelő mennyiségű ilyen mag nyolc napon belül történő beszerzésére.

A nyilvántartó hatóság az előbbi bekezdésben említett felszólítást csak akkor teheti meg, amikor a szóbanforgó termény beszerzésére megszabott határidő már eltelt.

Ha a gazdálkodó a (4) bekezdésben említett felszólításnak nyolc nap alatt nem tesz eleget, a nyilvántartó hatóság ezt bejelentni a főszolgabírónak (polgármesternek), aki a beszerzők kötelezőség teljesítéséig — a szükséges képest karhatalom igénybevétele — intézkedik.

A kereskedő az 1. § a), b) és c) pontjában felsorolt magvakat csak azon a területen vásárolhatja meg, amelyet számára az

illetékes áruforgalmi központ megállapít és amely arcképes igazolványába be van jegyezve.

A rendelet szabályozza a kukorépmag vásárlását. Eszerint a kukorépmag vásárlására jogosított vevő köteles a gazdálkodótól megvásárolt kukorépmagról nyilvántartó hatóságoként kimutatást készíteni és azt az egyes gazdálkodók nyilvántartó hatóságainak 1945. március 15-ig megküldeni. Ezenkívül köteles a kukorépmag vásárlására jogosított vevő az általa megvásárolt kukorépmag teljes mennyiségét a közellátásügyi hivatalnak 1945. április 1-ig bejelenteni. A megvásárolt kukorépmagról vételi jegyet nem szabad kiállítani, hanem a nyilvántartó hatóság a vevő által készített kimutatás alapján jegyzi be a gazdálkodó gazdálkodójába az általa beszerzők általános olajmagvakat és a takarmányrépamagot az 1945. évi február hó 28. napjáig, a vadprecmagot, lókmagot és dohánymagot pedig az 1945. évi március hó 31. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre ajánlani. Ezeket a határidőknél később megvételre ajánlott magvakat a beszerzők kötelezően megvételre kötelezően nem lehet beszámítani, kivéve, ha indokolt esetben az illetékes áruforgalmi központ illetőleg a kukorépmag tekintetében a M. Kir. Közellátási Hivatal arra engedélyt ad.

Az olajmagvak felhasználásáról a rendelet úgy intézkedik, hogy a szójabab kivételével az olaj-

magvak feldolgozása tekintetében az iparügyi miniszternek a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben kiadott rendelkezései az irányadók. A szójababot, továbbá a gyepvetőmagvakat és egyéb magvakat ipari célra felhasználni csak a közellátásügyi miniszter engedélye alapján szabad.

Végül a rendelet a rendelkezik a hatálya alá tartozó magvak szállítására nézve. Eszerint olajmagvakat egyik községből a másikba csak az ország egész területén csak az Olajmagforgalmi Központ által kiállított szállítási igazolvánnyal szabad. A vamiúresre jogosultnak gazdaságából a vamiúresre szállított olajmagokra nézve a szállítási igazolványt a vamiúresre igazolvány pótolja.

Lucerna-, lóhere- és vöröshere-magot, őszi borsó és homoki borsómagot, valamint búkkönymagot 10 kónál nagyobb mennyiségben egyik községből a másikba az ország egész területén csak a Vetőmagforgalmi Központ által kiállított szállítási igazolvánnyal vagy fuvarlevéllel szabad.

A tarlószántással nemcsak a tűz ellen védekezünk, hanem megkönnyítjük a gyomirtást is

A mezőgazdasági terményeknek tüztől való megóvása tárgyában kiadott 100.000/1944. B. M. számú rendelet többek között kötelezőleg előírja a tarlószántás elvégzését.

A földművelésügyi miniszter ezzel kapcsolatban felhívja a gazdák figyelmét, hogy

a tarlószántással nemcsak a terményeknek a tüztől való megóvása érdekében, hanem azért is mennél nagyobb mértékben végezzék el, mert a tarlószántásnak az aratás után azonnal történő elvégzése biztos eljárás a gyomirtásra, a talaj víztartalmának megőrzésére és hengerezés mellett a beéredés előmozdítására, végeredményben tehát a jövő évi termés növelésére.

A tarlószántás jelentőségére

Később történik rendelkezés az ipari növények termeléséről

A háborúval kapcsolatos honvédelmi és közellátási szükségletek biztosítása érdekében már évek óta kormányrendelet biztosítja megfelelő területen az olajos- és rostosnövények, valamint a kukorépa és dohány kötelező termelését. Természetesen jelenleg, amidőn a mezőgazdasági termelés minden ágában fokozott háborús erőfeszítésre van szükség.

az új gazdasági évben is elkerülhetetlenül szükség lesz az ipari növények megfelelő területen leendő termelésére és ennek intézményes, szakszerű megszervezésére.

Mintegy azonban a kormány a kötelező termelés körét és mértékét a háborús szükségletekből eredő elkerülhetetlen legkisebb mértékre kívánja korlátozni és a teendő intézkedéseknél figyelembe akarja venni a folyóévi termelés során szerzett tapasztalatokat.

az ipari növények termelése tekintetében csak a korábbi hónapokban fog intézkedni.

A földművelésügyi és közellátásügyi kormányzat reméli, hogy a gazdálkodóknak a termelési szerződéssel megfelelő nagy területen önkéntesen fogja biztosítani az ipari növények termelését és így nem lesz kénytelen ezek termelését rendeleti intézkedéssel kötelezővé tenni. A *szelvény helyzet szerint az ipari növények termelését nagyjából az eddigi mértékben kell majd fenntartani az új gazdasági évben is.* Ezért

való tekintettel a földművelésügyi miniszter a törvényhatóságok első tisztviselőit is felhívta arra, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel igyekezzenek biztosítani a tarlószántásnak elvégzését, nemcsak a termények tüztől megóvásának határáig, hanem azon túlmenően, minél nagyobb mértékben.

A tarlószántás mindjárt az aratás után sekélyen történjék, míg a talajban elég nedvesség van. Utána azonnal okvetlenül hengerezzük, lehetőleg mennél nehezebb hengerrel, amivel a gyommagvak kikélesztését, a talaj beéredését biztosítjuk. Hengerezés nélkül a tarlószántás csak félmunka! Amint a tarló kiszöszül, a még fiatal gyomokat fogsal, vagy tárcsás boronával eredményesen kiirthatjuk.

Később történik rendelkezés az ipari növények termeléséről

a gazdák a folyóévi termés betakarítása után a jövő évre szóló talajelőkészítési és egyéb munkálataikat úgy végezzék, valamint a vetőterveket úgy állítsák össze, hogy ez lehetővé tegye az ipari növényeknek az eddigi keretek között történő termelését.

A földművelésügyi kormányzat a termelői növények megválasztása terén a gazdálkodóknak a honvédelmi szükségletek által megengedett határokon belül az eddignél nagyobb szabadságot kíván biztosítani.

Újból szabályozták az elsötétítést

A honvédelmi miniszter 123.600. Eln. 35/1944. H. M. számú rendeletével július 3-ától újra szabályozta az elsötétítés időpontját.

A rendelet értelmében úgy a magánvilágítás elsötétítése, mint a közvilágítás lámpák csökkentett fényvel való világítása, valamint a járművek fényképpítóval való közlekedése azonos időpontban kezdődik és azonos ideig tart.

Az új elsötétítési időpontok és azok tartama a következők: Július 3-tól 16-ig kezdődik 22 órakor és tart 4 óra 30 percig.

Július 17-től 30-ig kezdődik 21 óra 45 perccel és tart 4 óra 45 percig.

Július 31-től augusztus 13-ig kezdődik 21 óra 30 perccel, augusztus 14-től szeptember 3-ig kezdődik 21 órakor és tart július 31-től szeptember 3-ig 5 óráig.

VETÉSJELENTÉS

A búza aratását csak a déli országrészekben kezdték meg. Az utóbbi hetek időjárása kedvezett a szemfejlődésnek és a kalászközt is közepes nagyságúakra növelte. A búzavetések az ország legnagyobb részében viaszérésben, illetve teljes erőben vannak, míg a hegyvidékeken — különösen a késői vetések — teljesen zöldék. A zivataros esők a tömítettség és bujább vetéseket megdöntötték s ezekben kisebb-nagyobb rozsodakár tapasztalható. A búzák beérése és az aratás vétele és száraz időt kíván.

Az általában ritka és alacsony rosztermés aratását már sok helyen megkezdték.

Ugyancsak megindult az őszi árpa aratása is. A kalászközt elég nagyok és teltek. A tavaszi árpa általában sűrű és magas növény. A vetések a déli részekben már szöszkölnek.

A zab mindenütt kihányta már kaszálást. A szemek most kezdenek fejlődni.

A kukorica erőteljesen fejlődik. Második kapálása folyik, további fejlődése pedig meglehetősen kíván.

A burgonya teljes virágzásban áll. Levélzete üde és dús, kapálása, illetve töltése folyik.

A kukorica és takarmányrépa fejlődését a csapadékos időjárás nagyon elősegítette. A szép levelek a talajt helyenként teljesen betakarják.

A konyhakerti vetemények ugyancsak szépen fejlődnek. Az uborka indái erőteljesen terjeszkednek, virágzása pedig nem-sokára befejeződik. A mák részben már elvirágozott, a fejek általában szépek és egészségesek. A részben még virágzó bab hüvelyei sokatiródon mutatkoznak a dús levélzet között. A borsó is kiéljézőt termést hozott. A szójabab még csak elvétve virágozik. A káposzta az esők hatására erőteljes fejlődésnek indult. A komló indái szépen fejlődnek. A köles korai vetéséi már búgájkukat hányják. A napraforgó jól és erőteljesen fejlődik, a cirok ugyanúgy.

A kender és a len már virágozik. A kender szára magas, a lené legfőbb helyen alacsony és ritka. A dohány levelei erőteljesen növekednek. A lóhere és a lucerna első kaszálását részben már betakarították, sőt sok helyen a második kaszálását is megkezdték.

A rétek kaszálását az északkeleti országrészek kivételével legtöbb helyen befejezték. A legelők növeise igen kedvező.

A sárgadinnye és görögdinnye fejlődése meglehetősen kíván. A kajszi-barack közepes termést ígér. Az alma ugyancsak, a zivatarok sok gyümölcsöt levettek.

A szőlők virágzása általában befejeződött. A peronoszpóra fertőzéses országszerte észlelhető, de a védekezés folyik ellene.

Istállóban, csürben
NE DOHÁNYOZZ!

Aratáskor

Aranytengert korbácsol a halk danájú nyári szellő. Piros pipacs ring a fodrán, mint valami szeggyenlős nő.

Szelid kékbe búza-virág, lágyan hajlong ide-oda. Korán sárgult falevelet perget játszva a szél sodra.

Forró napban vérese kereng, ékkadt egér után lesve. Akkor zuhan csak le rája, ha elaludt néhány percre.

Alkonyatkor a tűz-király véres homlokkal áldozott. Az ég halvány bíbor-boltján megjelentek a csillagok.

Millió kis őrszemek ók adafem a magyar égen. Pásztoroknak hosszú újút csillag jelzi réges-régen.

Hullámszik a szőke tenger esthajnalok egyre tovább. Csillag az ör felette, hogy láng ne kapja el a fodrát.

Ezredéves kérges földön így lesz a mi aratásunk. Megsegit az Isten minket, mert ő érte harcba állunk.

KOVÁCS D. ISTVÁN
(Kecel)

Kecskemét földet ad a háború hőseinek. Kecskemét városa elhatározta, hogy kinyíri erdőbirtokának egy részét parcellázatja és a parcellákat a mostani háború hőseinek és hozzátartozóinak juttatja. A város elhatározásához már a felsőbb hatóság is megadta hozzájárulását.

Internálják a vitéz Inrédy Bélát rágalmazó rópiratok szerzőit. Az utóbbi időben különböző névről szóló leveleket küldtek szét, amelyekben vitéz Inrédy Béla tárcanéki közgazdasági miniszter személyét gyalázó rópiratok voltak. A nyomozás megalapított, hogy a rópiratokat nyilaskeresztespárti tagok szerkesztették és küldték szét. A tettesek ellen az internálási eljárást folyamatba tették.

Két zalai község egyesítése. A belügyminiszter a Zala vármegyében kebelezett Kerkanémetfalu és Kerkapentékfalú község egyesítését elrendelte. Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve Kerkapentékfalú.

Felvétel a kertészeti és szőlészeti iskolára. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán szeptember 16-án kezdődik a téli félév. A középiskolai érettségivel vagy ezzel egyenértékű előképzéssel rendelkezők augusztus 15-ig nyulhatják be felvételi kérvényüket. A kifogástalan magaviseletű és jó előmenetelű hallgatók különböző ösztöndíjakat nyerhetnek el, azok pedig, akik állami szolgálatba kívánunk lépni, évi 1200 pengő ösztöndíjat kapnak. A főiskola tanulmányi ideje nyolc félév, ami után kertészeti és szőlészeti oklevelet nyernek a hallgatók. A főiskolai végzettség érdekébenkérő vizeltek, kertészeti és szőlészeti tudományok és kísérletügyi, földtan és gazdasági szaktanári állásokra képesít, ezenkívül a nagyobb kertészeti és szőlészeti üzemek vezető állásait is a főiskolát végzettség részére tartja fenn a hegyközségi törvény. Részletes tájékoztatót a főiskola dékani hivatala küld (Budapest, XI. Nagyboldogasszony útja 45).

Kinevezés a budapesti lakásügyi kormánybiztos. A minisztérium vitéz nemes Haynal Alajos vezérőrnagyot Budapest székesfőváros és környéke lakásügyi kormánybiztosává kinevezte.

Rendelet a harcok külön elismeréséről szóló kormányzói elhatározás végrehajtásáról. A Kormányzói Úr Ó Főméltósága 1943. évi augusztus 20. napján kelt legfelsőbb elhatározásával a jelenleg folyó háborúban az elhatalmált vitézül harcolt és ezzel kimagasló érdemeket szerzett honvéd harcoknak, valamint a közrendészeti szervek hősi és önfeláldozó magatartást tanúsított tagjainak külön elismerésben való részesítését rendelte el. Ennek a legfelsőbb elhatározásnak végrehajtásáról szóló rendelet a hivatalos lap július 7-i száma közölte.

Felszámolják az Aladár-rendszert. A hivatalos lap július 8-i száma kormányrendeletet közölt, amely kötelezi a vállalatokat, hogy az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjait, valamint az összes vezető állást betöltő alkalmazottaikat (megbízottiakat) záros határidőn belül jelentsek be. Igazgatósági, valamint felügyelőbizottsági tisztséget és vezető állást a jövőben is csak az foglalhat el, akinek ilyen alkalmaztatásához vagy megbízatásához az illetékes miniszter hozzájárulását megszerzte.

Jubiláló főtisztviselő. Három évtizedes szövetkezeti munkásságát ünnepelte Maurer László a Hangya Szövetkezeti Központ főtisztviselője, akit ez alkalommal a Hangya igazgatósága az intézet igazgatójává nevezett ki. Szerény megemlékezés keretében a vezető főtisztviselők jelenlétében dr. Wünsch Frigyes alelnök-vezérigazgató közölte az ünnepest főtisztviselővel a kitüntetés és átadta a Hangya nagy ezüst emlékméret és díszoklevelet. Maurer László igazgató a szövetkezeti szervezés terén szerzett különös érdemeket és mint az Általános Értékesítési Osztály vezetője a háborús viszonyok között különösen kitűnt szakértelmével.

A lütkő tiszta súlyának megállapítása és a tartályokon való fellütközése. Kereskedőnek lütkővet csak egy-, két- és ötkilogrammos tartályban szabad árusítani. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter legújabb kiadott rendelete szerint a lütkő tiszta súlyának az egykilogrammos tartályban 80 dekagrammot, a kétkilogrammos tartályban 160 dekagrammot, az ötkilogrammos tartályban 420 dekagrammot kell kitennie. A lütkő tiszta súlyát minden tartályon fel kell tüntetni.

Üzenet a Prut folyó mellől:

Futó Sándor szakaszvezető a P. 365. tp. sz.-ről üzeni szerelt kedves feleségének, kislányának, cdesanyjának: Ne aggodjanak érttem, jól vagyok, nincs semmi bajom, jó egészséget kívánok és sok esőjaim küldöm. Sokat írjanak, mert még nem kaptam levelet. Üdvözlöm az ismerősöket. Isten velők! Bajtársi üdvözléssel Futó szkv.

Vitéz Endre László Gyömrő díszpolgára. Gyömrő község képviselőtestülete legutóbbi ülésén vitéz Endre László heugyi államtitkár a község díszpolgárává választotta.

Új kenyér- és téstaváltójegek kerültek forgalomba. A közlekedésügyi miniszter július 1-től Budapesten és környékén valamint a vidéken is új kenyér- és téstaváltójegeket rendszeresített. A régi kenyér- és téstaváltójegek a további intézkedésig érvényesek s így azokat a vendéglátóüzemek, pékek, fűszerek, stb. továbbra is kötelesek beváltásra elfogadni.

Franck

Kitüntetett gazdasági eseléd. A földművelésügyi miniszter Gróf János sajtóskáli (Sopron m.) gazdasági eselédet, aki megszaktas nélkül 60 éve szolgált a Rupprecht-család gazdaságában, elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. Az oklevél ünneplés átadásán jelen volt Rupprecht Antal főispán, aki meglel elismeréssel köszöntötte a hűséges eselédet és külön is megjutalmazta.

Varázslatért 120 pengőt, majd kéthónapi fogházat kapott a csaló cigányasszony. Lakatos Ferencné cigányasszony egy budapesti háztartási alkalmazottnak bebeszélte: „valaki elvárásolta, de ő pénz ellenében hajlandó „visszavárársolni”, hogy megszabaduljon a „ránchezódó rontástól”. A leány késnek mutatkozott a varázslatra és a cigányasszonynak a keresztüti imádság „kötségeire” át is adott 120 pengőt. Mivel a cigányasszony hónapok mulva sem jelentkezett, elfogták és bíróság elé állították. A bíróság család vétségében mondotta ki bűnösnek Lakatos Ferencné és ezért jogerősen kéthónapi fogházra ítélte.

Légi riadókor a járművekből a lovakat biztonságosnak látszó helyre kell vezetni

Illetékes helyről felhívják az állattartó gazdák figyelmét arra, hogy légiriadókor az utcán levő fogatolt járművekből a lovakat azonnal fogják ki és a legközelebb eső biztonságosabbnak látszó helyre vezessék.

A lovaknak oszlophoz, fához kötése, de teljes védelem nélkül hagyása nem elegendő és felesleges károsodást okozhat a nehezen pótolható loállományban és a tulajdonos károsodásán kívül nemzetgazdasági szempontból sem közömbös.

Mivel lovak számára szolgáló óvóhelyek nem rendelkezünk, tanácsos a lovakat a támadás előtt lehetőleg olyan helyre vezetni, ahol legalább a bombák repszhatásától a legjobban védve vannak (udvar, fészer, kerítés mellé) és ilyen helyen kell azokat szilárd tárgyhoz (fa, cölöp stb.) hozzákötni.

As esetleg megsérült lovakat azonnal elsősegélyben kell részesíteni. E célból a tulajdonosok oktassák ki a kocsisokat, hogy Budapest területén a kerületi állatorvoshoz, vidéken a legközelebbi hatósági vagy magánállatorvoshoz forduljanak.

Dohányos ujjakkal ne nyúljunk a paradicsomhoz!

Berlinből jelentik: A birodalmi biológiai intézet rendkívül érdekes hírdetményt tett közzé arról, hogy nem tanácsos nikotinos kezekkel hozzányúlni a paradicsom-palántához. A vizsgálatok során kiderült, hogy a paradicsom-palántáját is ugyanaz a vírusbetegség támadja meg, mint a dohány-palántát. Megállapították, hogy a vírus esirája még a feldolgozott dohányban is bizonyos fokig hat. Eppen ezért tanácsos, hogy mindenki mossa meg a kezét alaposan, mielőtt hozzányúl a paradicsom-palántához, mert a legkisebb mennyiségű vírus-baktériumok is fertőzően hatnak a paradicsomra.

Új szövetkezeti mintafalu és mintajárás létesül

Dr. Wünsch Frigyes, a Hangya Központ alelnök-vezérigazgatója, dr. Rhörer Aladár és dr. Steingaszner Pál ügyvezető igazgatók kíséretében a közelmúltban Mezőkeresztes községet látogatta meg, a község és a hozzátartozó járás szövetkezeti mintajárás fejlesztésének megindítása céljából.

A megbeszélésen jelen voltak: vitéz Mikuleczky Gyula, Borsod vármegye alispánja, dr. Molnár József vármegyei főügyész, Iványi Béla mészaki tanácsos, dr. Leszcai Károly főszolgabíró. A megbeszélésen megállapították a megindítandó munkák programját. A járás 14 községében máris 12 virágzó Hangya szövetkezet van. Mezőkeresztes községnek 12.500 kát hold termőterülete öt arzezi kúttal és egy 42 holdas gazdasága van. A mintafalu gondolata minjobban terjt hódít, ami arra vall, hogy igen helyesen, a mezőgazdaság is keresi az utat és módot, amivel felemelkedhetik.

Kétezeréves faeké. Kopenhágéből jelentik: Középjütlanban a Givé közelében fekvő donnerpundi lapon tőzegvágas közben őskori faekét találtak. A lelet korát a szakértők több mint kétezer évre becsülik. Aból az átmeneti időből származik, amely a bronzkorból átvezetett a vaskorba. Az egyes töredékdarabokból gondosan összeállított ősi szerszámot a dán nemzeti múzeumban helyezték el.

Meghalt Gigli, a híres olasz tenorista. Az olasz sajtó Londonból származó jelentést közöl, amely szerint Beniamino Gigli, a híres tenorista Rómában meghalt. Olasz hivatalos körökben a hírt nem erősítették meg, de nem is cáfolták. Amint nemrégiben jelentették, az angolszász hatóságok megtiltották Giglinek, hogy Rómában fellépjen egy hangversenyen.

Minden olvasójától egy új előfizetőt vár a VASÁRNAPI

MUNKÁT KERES — MUNKÁT TALÁL

M. Kir. Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal,
(M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium)
1944. július 3-iki kimutatása

Ha a munkaadó az alábbi nyilatartásban szereplő munkások közül kíván valakit leszerződtetni, levélben vagy személyesen, illetve megbízottja útján lép értekezésbe a megírdetett munkással.

Ha viszont a munkaadó az illetékes vármegyei vagy közigazgatási kirendeltségi m. kir. gazdasági felügyelőseget, mint vármegyei vagy közigazgatási kirendeltségi gazdasági munkaközvetítő hivatalt kívánja a leszerződtetéssel megbízní, úgy a szerződést 3 példányban kiállítva küldje az illetékes vármegyei vagy közigazgatási kirendeltségi munkaközvetítő hivatalhoz. A szerződést különben egy olyan záradékkal kell ellátni, hogy a munkaadó a szerződtetéssel az illető gazdasági munkaközvetítő hivatalt bizza meg.

Munkát keres

Bereg vm. (Beregszász): Báthory Ferenc (Beregszász, Bakó u. 22) o.kl. gazda, a debreceni gazdaakadémiát végezte, 24 évi önálló gazdasági gyakorlattal, ebből 10 évet mint gazdasági iskolai igazgató és intéző töltött, szakképzettségnek megfelelő elhelyezkedést keres. Ref., 46 éves, nős. — Pest vm. (Budapest): Feké József (Tápió-

súly, Fő u. 72) 26 éves, ref., nőtlen, 4 középiskolát és 2 év gazd. szakiskolát végzett, ispáni gazdaságvezetői stb. állást keres.

Munkást keres

Bars-Hont vm. (Léva): 3 1/2 hold nagymarosi málnatermés leszedésére 10—15 munkáslányt, aszszonyt vagy fiút keres dr. Soproni Elek m. kir. gazd főfelügyelő. Cím: m. kir. földművelésügyi minisztérium, II. em. 231. Telefon: 367—075. — Esztergom vm. (Esztergom): Hercegprímási Uradalom garankövesdi gazdasága keres egy magtörös, tehénoszartat azonnali belépéssel, akinek javadalmazása a mosáson kívül teljes ellátás, évi 1000 pengő készpénz, 365 liter tej, 10 méter kemény dorongfa, egy szobás lakás. Nőtlen, lehetőleg hadirokkant legyen, nem kell sokat járkálnia, így esetleg lábára is rokkant lehet. — Nógrád vm. (Balassagyarmat): Krocsák Malvin (Dugdelpuszta, Salgótarján, 10. postafiók) keres egy józanleltű, teljesen megbízható, tisztességes kerületi, aki 17 kat. hold gyümölcsös és 1 kat. hold vetemény örzését vállalná a gyümölcszedésnél is segítene.

M. Kir. Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal.

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK

Üdítő nyári étrend

A zöldfőzelékeken kívül friss gyümölcsből is készíthetünk rendkívül üdítő és tápláló nyári ételket. Faluhelyen, ahol a háziasszonyoknak nem kevéssé drága pénzen vásárolnia a gyümölcsöt, különösen ajánlhatók ezek az ételk: az étrendbe változatosságot hoznak és zsírt takaríthatunk meg velük, mert habarással készíthetők.

Friss gyümölcsből levest, mártást vagy főzeléket készíthetünk. Különösen alkalmas erre a cétra a cseresznye, meggy, ribizli, egres, szilva, barack. Ezeket jól megmosva, kimagozva, mindenkor forró vízbe dova, főzzük puhára. Vegyes gyümölcsételt is lehet készíteni két-háromféle gyümölcsből. Levesek készítésénél négy személyre kb. 60 deka gyümölcsöt számíthatunk és 8—10 deci vizet, a főzelékekhez és mártások főzéséhez annyi vizet használunk, hogy ellepje a gyümölcsöt. A habarást valamilyen tejtermékből (tej, tejföl, aludttej, savó, író) és finomlisztből készíthetjük. Főzelékeknel 1 kg gyümölcs beharására 4—5 deka lisztet és 1 deci tejterméket használunk fel a habaráshoz. A habarás úgy történik, hogy a lisztet a kimért tejféle egy részével simára kavargatjuk, hogy esomós ne legyen, majd a tejtermék többi részével tejfölsűrűsűrére feleresztve, beleadjuk az elkészített gyümölcsfőzetbe és azzal jól összekeverjük. Ha tehetjük, tálalás előtt pár kanál friss tejfölt vagy aludttejet keverjünk az ételbe. Az egresből vagy almából készült étel kaporral is ízesíthetjük, amelyet finomra vágva, a főzetbe adunk. Cukrot, pici sót, pár csepp borecetet ízlés szerint tehetünk bele.

A gyümölcsöket melegben vagy hidegen egyaránt asztra adhatjuk ebéd vagy vacsoraételnek. Kiegészítésül tálalhatunk melléjük kifőzött metéltésztát, makarónit, gombócfelet, tarhonyát vagy sós vízben kifőzött petrezselymes burgonyát: az utóbbit zsírral átkent tepsin szép pirosra is süthetjük.

Kánya Terézia

Cipőutalványt kapnak a szorgalmas selyemtenyésztők

Megkezdődött a selyemgubó beváltása. A tenyésztők a mázsálás után megkapják az utalványt, amelyet a közösgázán vagy a kifizetéssel megbízott pénzügyintézetnél azonnal felváltíthatnak s a szorgalmas tenyésztők tekintélyes összeget vihetnek haza. Az idén különösen jól járnak a szorgalmas tenyésztők, mert a pénz mellett cipőutalványt is kapnak. Minden új tenyésztő, aki 10 kilónál több elsőosztályú gubót termel és minden régi tenyésztő, aki a tavalyinál több gubót visz bevéltani, egy pár bőrtalpú cipőre szóló utalványt kap. Ezeket az utalványokat a beváltási állomásoknál osztják szét.

Forgalmiadó mentességek

A pénzügyminiszter új rendelkezéssel újabb forgalmi adómentességeket engedélyezett. Többek között mentesítette az 5 százalékos általános forgalmi adó fizetése alól az ipari vállalatok tulajdonában álló, vagy az általuk bérlet építményekben berendezett lakásoknak kizárólag a vállalat munkásai és tisztviselői részére történő bérebeadásából származó bevételeket még abban az esetben is, ha a lakás fűtéséről, világításáról, takarításáról is a vállalat gondoskodik.

Mentesítette a pénzügyminiszter a munkás ifjúsági, vallásos, közművelődési, jótékonyági és hasonló közéleti egyesületek által időközönként tartott műsoros előadásoknak, teadélutánoknak, vagy táncmulatságoknak a rendező egyesület által szedett belépő- és ruházati díjait az általános forgalmiadó alól.

Nem fizetnek a jövőben általános forgalmiadót, illetőleg adóváltást a leventeegyesületek, eserkészszakalmok és diákaptárok kereskedelmi és ipari tevékenységéből származó ipari bevételei után sem.

minthogy ezeknek célja az ifjúság gyakorlati üzleti életre nevelése. Az említett intézmények ezentúl csak olyan ipari tevékenység folytatása esetén tartoznak adóváltást fizetni, amikor általános szabályok szerint a kisiparosoknak is meg kell fizetniük ezt az adóváltást.

Engedély kell a gyümölcs és főzelék konzerválásához

A Tartósított Élelmiszerek Központja felhívja a gyümölcs-pulpo-lókat, a gyümölcskonzerv-, főzelék- és paradicsomgyárakat, a szárított, porított- és savanyított üzemeket, továbbá a hűszenyergyárakat, hogy étkészésre alkalmas terményt, terméket, vagy bármilyen más élelmiszert tartósított élelmiszerek konzervvé, félégyártmányú feldolgozni, vagy ilyen célra járulékos anyagként felhasználni csak a közellátásügyi miniszter engedélyével szabad. E készítményekre kivételi engedélyt is csak a közellátásügyi miniszter előzetes írásban hozzájárulásának birtokában kérhető. A gyártási engedélyeket és a kivételi engedélyekhez szükséges előzetes hozzájárulást a Tartósított Élelmiszerek Központja (Budapest, Andrássy-út 3.) adja ki. Azoknak, akik a 103.700/1944. K. M. számú rendelet alapján kérelmeket a közellátásügyi miniszter IV. főosztályához már benyújtották, újabb kérelmet beadniuk nem kell. A tartósított élelmiszerek előállításához szükséges zárolt és nem zárolt anyagok kiutalása iránti kérelmeket az Ipari Anyag-hivatal helyett, valamint a 103.700/1944. K. M. számú rendeletben előírt mindenütt készletbejelentést július 1-től a közellátásügyi miniszter IV. főosztálya, az Allaforgalmi Központ és a Baromfi- és Tojásforgalmi Központ helyett a Tartósított Élelmiszerek Központjához kell beadni.

Vásárok jegyzéke

Július 16, vasárnap: Baja oák, Cegléd oák, Győr o. lovasár, Szikszó oák. — Július 17, hétfő: Balavásár oák, Cegléd oák, Feled oák, Győr oák, Heves oák, Jánoshida oák, Keel oák, Komárom oák, Mátészalka oák, Nagyatád oák, (nagyobb áll. felh.ával), Salgótarján oák, Szikszó oák, Szony oák, Tokaj oák, Tüskevár oák, Vámosmikola oák, Véménd oák. — Július 18, kedd: Dunaszerdahely oák, Huszt oák, Salgótarján oák, Sárközújfal oák, Szentgál oák, Tamási oák, Újpest oák. — Július 19, szerda: Abaujszántó oák, Alberti oák, Hajdúnánás oák, Kassa hák, Margitta oák, Nyíradony oák, Szilágynagyfal oák, Uzon oák. — Július 20, csütörtök: Böhönye oák, Hosszúhetény oák, Körömd oák, Pátka oák, Szalkszentmárton oák, Ungvár há. — Július 21, péntek: Aszód hák, Bánfalyhnyad o. juhvásár, Csenger oák, Kovászna oák, Szentés oák. — Július 22, szombat: Miko oák, Szentés oák, Szentgotthárd oák.

RÁDIÓ

(Az anyag torlódása miatt kénytelenek vagyunk a heti műsor közlését mellőzni. Az alábbiakban közöljük a földművelésügyi minisztérium rádió-adásainak műsorát.)

BUDAPEST I.: Július 23-án, vasárnap 15 órakor: 1. Dr. Héjj József: „SERTESPESTIS ELENIT VÉDELKEZÉS”. 2. Szabó Jenő: „ŐSZI VETŐMAGELLÁTÁS”.

BUDAPEST II. Július 18-án, kedden 17.30 órakor: „MEZŐGÁZDASÁGI FELORA”. Július 22-én, szombaton, 17.30 órakor: „MEZŐGÁZDASÁGI FELORA”.

VÉDJÜK A TERMÉST!

A termés megvédésének tizparancsolata

1. Viaszérésben vágjuk a gabonát!
2. A tűzfigyelő szolgálat megszervezésével kapcsolatosan lelkiismeretesen teljesítsük kötelességünket! Ellenséges átrepülések után, hajnalban, be kell járni a határt, a dűlőket, és az esetleg leszórt gyújtóeszközöket össze kell szedni és megsemmisíteni!
3. A határban foglalatkoskodók mindig vigyenek magukkal ásót, lapátot, kapát, ekét, hogy az esetleges tüzet nyomban elfojthassák!
4. Aratáskor legfeljebb tíz keresztet rakjunk egy esomóba; az egyes csoportok között 20 méteres távolságot hagyjunk; a kereszték összerakása után a tarlót azonnal buktassuk le!
5. Szálas terményt — 2000 keresztnyit, vagy ennél többet — lakóháztól csak legalább 100 méternyire, kisebb mennyiségűt 50 méternyire helyezünk el!
6. Udvaron, vagy az udvaron lévő épületben legfeljebb csak az állatok egyhети élelmézésére és almozására szükséges takarmányt, szalmát tartunk!
7. A közös szérúre csak annyi terményt szabad utánahordani, amennyit elesépeltek! Több keresztből esépeljünk! A közös szérút őrzeni kell! Tartsuk be a szérú létesítésre vonatkozóan előírt távolságokat!
8. A termények behordása alatt minden gazdának terményei mellett vízzel töltött kádát, hordót, vödöröket és csákyát kell készenlétben tartania! Szérús kertben, érett gabonátábla közelében dohányozni, tüzet rakni nem szabad!
9. Csépelni csak hajnali 3 órától 21 óráig — esti 9 óráig — szabad! A gózkazánt csak indokolt esetben szabad szalmával futtítani!
10. A cséplőgéj környékén az ottdolgozók számának megfelelő óvóárkot kell létesíteni!

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSEG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

SZERKESZTŐ: BARTÓSS KÁROLY
Általános Nyomda és Grafikai Ictezet Rt., Bpest, Nygmezőu. 3, Nyomdaiert felelős: Racz István.